

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradjskem“, in „Kazipot po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasti in poslanice se računajo po P-tit-vrstah če iskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.

Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Gregorčič proti kmetu.

Predsednik „prave kmetke stranke“ — proti kmetu! Čudno se sliši to. Vendar pa je britka resnica.

Opetovano že smo zabrusili v obraz Gregorčiču dejstvo, da je glasoval v državnem zboru proti znižanju davka za kmeta ter da je tako pokazal, da nima nič srca za kmeta, da dela tako naravnost proti koristim našega kmetkega ljudstva. Mož je molčal in se jezil sam pri sebi, da ne more sprati s sebe takega madeža. Sedaj pa se je vendarle oglašil. V torek je napraskal v „Gorici“ članek „Proti kmetu“, v katerem se umiva in pere, pa je ostal ravno tak zamorec, kakor je bil poprej.

Stvarno ne more pobiti znane resnice, zato pa se po svoji stari navadi obrega ob Gabrščeka, udarja po njem z loparjem, kriči in se dere ali dejstvo le ostane, da je dr. Gregorčič glasoval v državnem zboru proti znižanju davka za kmeta. To dejstvo ostane. Vse zabavljanje, zaletavanje in zavijanje ne pomaga nič.

Podrobneje je stvar ta-le:

Češki poslanec dr. Kaizl, poznejši finančni minister, je predlagal, naj se zemljiški davek olajša le malim in srednjim kmetom, velikim posestnikom pa ne. Ti veliki posestniki so taki, kakoršnih goriški Slovenci nimamo. Predlog je padel, ker so glasovali proti klerikalni poslanci, med njimi dr. Anton Gregorčič, „ljubljenec naroda“, sedaj celo predsednik „prave kmetke stranke“.

Kaj pa se je sklenilo?

Sprejet je bil predlog, ki je dal take-le olajšave:

1.800.000 kmetičem se je olajšal davek vsakemu za — 3 krajcarje na leto.

750.000 kmetičem za — 6 krajcarjev.

800.000 kmetičem za — 15 krajcarjev.

1.000 posestnikom večjih zemljišč se je olajšal davek po 150 gld.

218 posestnikom velikih zemljišč po 1.800 gld. vsakemu.

Knezu Schwarzenbergu n. pr. za 16000 goldinarjev. Enake in večje olajšave so dosegli mnogi bogatini — ubogemu kmetu se je olajšalo davčno breme pa za par krajcarjev!

Če bi bil sprejet Kaizlov predlog, ki je hotel kmetom dobro, bi se bilo kmetu res kaj poznalo, tako pa so zmagali veliki posestniki, lastniki latifundij, bogatini, katerim se je olajšava res izdatno poznala.

Gregorčič pravi sedaj celo v „Gorici“, da je taka določba povsem pravična. Ali ste ga slišali? Dr. Gregorčič je mnenja, da je storil prav, ko je glasoval proti znižanju davka! Pravi, da nima kmet od one določbe niti najmanjše škode. Kdo mu to verjame, ko pa številke drugače govore!

Stara je resnica, da se je Gregorčič oziral vedno rajši na druge činitele kot pa na kmeta. Zato pa ga vidimo vedno na delu proti našemu slovenskemu kmetu, katerega je ponižal na poseben način z novim deželno-zbornim volilnim redom. Kjer glasujeta dva Furlana, glasuje še le eden Slovenec. V deželi pa je nas 3/4.

Po tisti poti, po kateri je hodil dr. Gregorčič, ko je glasoval proti znižanju davka, hodi tudi v novejših časih.

Dne 6. decembra lani se je v državnem zboru razpravljalo o najnem predlogu češkega poslanca Choca za znižanje sladkorne davka, ki je znašal 38 v na vsak kg. Prave ljudske stranke so pozdravile ta predlog. Šlo ni le za nujnost predloga, marveč tudi za stvarno razpravo. Vsi pravi ljudski, kmetki zastopniki so bili navzoči, „Zveza južnih Slovanov“, v kateri je Strekelj, polnoštevilno, ali iz Šusteršičevega „Slovenskega kluba“ so bili navzoči le trije kranjski poslanci — med tistimi, ki so manjkali, je bil tudi dr. Anton Gregorčič. Torej zopet je bil proti znižanju davka za kmeta! Pa zakaj ga ni bilo? Vlada ni hotela tega znižanja. Torej ga noče tudi dr. Gregorčič, zvest vladni vitez. — Pravi ljudski zastopniki pa so potem vsejedno prisilili vlado v znižanje.

Tako ga vidimo vedno proti kmetu na sploh. Proti našemu pa še posebe v goriškem deželnem zboru, kjer mu je navil davke tako visoko, da više ni mogoče. Vendar pa trdi venomer, da je on pravi zastopnik kmetkih koristij, on, predsednik „prave kmetke stranke“.

Vladni načrt o starostnem in invaliditetnem zavarovanju.

Zakonski načrt o socialnem zavarovanju je vlada predložila državnemu zboru. Načrt vsebuje kodifikacijo dosedanjega zavarovanja delavcev (zavarovanje proti bolezni in nezgodi), zavarovanje proti invaliditeti delavcev, konečno zavarovanje na starost delavcev samostojnih (malo-posestnikov, malo obrtnikov in malo-trgovcev).

Za vse te panoge socialnega zavarovanja ustanovi se enoten sistem, kakoršnega ni bilo do sedaj še v nobeni državi.

Zavarovanje za starost in invaliditeto temelji glavno na sodelovanju samo- in državne pomoči. Pri delavcih se pritegnejo poleg tega še delodajalci k plačevanju na isti način kot delavci.

V obče se pritegnejo vsi, ki niso vsled malih dohodkov sposobni skrbeti s pomočjo štedenja za svojo starost, k zavarovanju, vse eno ali delujejo kot samostojni ali zavisni.

Bolniško-zavarovanje se razširi na vse dninarje, tudi na poljske, domače delavce in posle.

Plačila bolniških zavarovalnic se povišajo zelo na ta način, da se razširi doba bolniških podpor od dvajsetih tednov na jedno leto.

Glede zavarovanja proti nezgodam obstoja važna spremenitev v tem, da pripade 10 odst. prispevek na delavce, in da nosijo bremena zavarovanja proti nezgodam izključno podjetniki.

Glede invaliditetnega in nezgodnega zavarovanja se upelje prisilno zavarovanje.

Razmere med delavstvom in samostojnimi so v toliko različne, da pride pri prvih zavarovanje proti invaliditeti v prvi vrsti v poštev,

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnina in oglašje je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekašišču Jca. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

pri samostojnih pa je važnejša točka zavarovanje za starost.

Pri prestopanju odvisnih k samostojnim poklicom se nima delati težkoč, marveč isto pospeševati. Delavec zgubi sicer pri prestopanju k samostojnosti pravice do invaliditetne rente in ostane omejen na starostno zavarovanje, vračuna se mu pa poplačila plačilna doba, ki jo je kot odvisen prebil.

Delavci dobijo po dovršenem 65. letu starostno rento. Ako postane pred tem časom invalid, dobi invalidno rento. Samostojnik dobi starostno rento v 65. starostnem letu. Visokost invalidne oziroma starostne rente je odvisna od trajanja in visokosti vplačevanja. Preostali dobijo enkratno glavnično odpravnino.

Zavarovanke dobijo pri omožitvi povrnjeno polovico uplačanih prisnosov.

Prinosi se računajo pri delavcih po mezdah razdelih, in jih morajo polovico plačati delavci, polovico delodajalci. Pri samostojnikih je določiti obligatoričen minimalni prinos.

Skupni stroški zavarovanja invalidov in delavcev ter samostojnikov bodo v prvih letih znašali 13-4 mil. kron na leto, v četrtem letu približno dvojno svoto, v desetem letu 106-2 mil., v dvajsetem letu 206 mil., v 40. letu na 277 mil. in utegnejo narasti na 305 mil. Država prevzame stalno od tekočih upravnih stroškov znesek 2 mil. kron, nadalje državno doplačilo 90 kron za vsako rento, konečno rentno doplačilo povodom vojaškega službovanja. Država bo torej po približno 10 letih imela prispevati 40 mil., po dvajsetih letih 80 mil., in ko pride stvar v stalni položaj po 40 letu, okroglo 100 mil. na leto.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Na božičnice se usojamo opozoriti prijatelje naših zavodov, zlasti naše marljive ženske podružnice. Razveselite slovensko decos primernimi darovi! Naj nam bodo v tem zgled nasprotniki, ki so si s prirejevanjem božičnic in obdarovanjem mladine priobčili pristaše zlasti v nižjih slojih in nam na ta

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

— In molite celo svoje življenje za tega plemiča, ki ga vidite tudi, za onega, ki ga čujete pod našimi nogami, in še za dva druga, ki čujeta, kjerkoli sta, za mojo blaginjo, prepričan sem o tem.

— Sir, odvrne Juxon, ubogal vas bom. Dokler bom živ, bom daroval vsak dan Bogu molitev za te zveste prijatelje Vašega Velikanstva.

Athos je nadaljeval še nekaj časa svoje delo, in čutili ga je bilo vedno bliže. Toda hipoma se začuje na hodniku nepričakovan ropot. Aramis prime kopač ter da znamenje Athosu, naj prekine z delom.

Oni ropot se je vedno bolj bližal: bil je ropot gotovega števila enakomernih, odmerjenih korakov. Kraj in njegovi tovariši obstanejo nepremično na mestu, vseh oči so uprte v vrata, ki se odpro počasi in z neko svečanostjo.

V sobi, ki je bila pred kraljevo, so stali stražniki kakor v špalirju. V kraljevo sobo vstopi komisar parlamenta, črno oblečen in z veliko resnostjo, ki ni pomenila nič dobrega, se prikloni kralju, odvijne neki pergament ter prečita kralju obsodbo, kakor jo je navada prečitati obsojencem, ki imajo oditi na morišče.

— Kaj pomeni to? vpraša Aramis Juxona.

Juxon zmaja z glavo, češ, da on ravno tako nič ne ve, kot kralj.

— Torej danes? vpraša kralj z lahnim vznemirjenjem, ki sta ga mogla opaziti samo Juxon in Aramis.

— Ali vas niso obvestili o tem, da se ima zgoditi danes zjutraj, sir? pravi črno oblečen človek.

— In moram li umreti kot navaden zločinec, od roke londonskega rablja? pravi kralj.

— Londonski rabelj je izginil, sir, odvrne komisar, toda neki človek se je ponudil na njegovo mesto. Obglavljenje se odloži torej samo toliko časa, kolikor ga še zahtevate, da uredite svoje častne in večne potrebe.

Lahen pot, ki se je prikazal pod kraljevimi lasmi, je bilo edino znamenje razburjenja, ko je čul to novice.

Toda Aramis je silno prebledel. Srce mu je nehalo biti: zaprl je oči ter se naslonil z roko na mizo. Ko je videl Karl to globoko bolelost, se je zdelo, da je pozabil na svojo lastno tugo.

Stopil je k njemu, ga prijel za roko ter mu jo poljubil, rekoč z ljubeznivim, žalostnim smehljajem:

— Pogum, prijatelj, pogum!

Nato se obrne h komisarju, rekoč:

— Gospod, pripravljen sem. Glejte, samo dvojce zahtevam, kar vas dolgo ne zamudi, kakor upam: prvič, da prejmem obhajilo; drugič, da objamem še zadnjič svoje otroke ter se poslovim od njih za vedno; ali mi bo to dovoljeno?

— Da, sir, odvrne komisar ter odide.

Ko se Aramis zopet zave, kje da je, si zasadi

nohte v svoje meso, in iz prsi se mu izvije glasno stokanje.

— O, Monseigneur, pravi Juxonu ter ga prime za roke, kje je Bog? Kje je Bog?

— Ne vidite ga, sir moj, ker ga zakrivajo zemeljske strasti, odvrne škof trdno.

— Dete moje, pravi kralj Aramis, ne obupavaj tako. Vprašuješ, kaj da dela Bog? Bog gleda na tvojo udanost in na moje muke, in veruj mi, poplača oboje; pripisuj torej to, kar se godi, ljudem, in ne Bogu. Ljudje me umoré, ljudje so krivi tvojih solz.

— Da, sir, pravi Aramis, da prav pravite; ljudem moram to pripisovati, ljudem bom torej pripisoval to!

— Sedite, Juxon, pravi kralj ter pade na kolena, čujte me sedaj, spovedati se vam moram. Ostanite, gospod, pravi Aramisu, ki se je obrnil, da bi odšel; ostanite, Parry; ničesar nimam povedati vti pri spovedi, česar bi ne mogel povedati pred vsem svetom; ostanite, in obžalujom samo to, da me ne morete poslušati sedaj cel svet z vama.

Juxon sede, in kralj se začne spovedovati, kleče pred njim kot najponižnejši vernik.

VIII.

Remember.

Ko se je kralj spovedal, je prejel obhajilo ter potem prosil, da bi smel videti svoje otroke. Ravno je bila ura deset; torej ni bilo mnogo zamude, kakor je bil rekel kralj.

Toda ljudstvo je že čakalo: vedelo je, da se ima vršiti obglavljenje ob desetih, tlačilo se je po uli-

način odtujili marsikatero rodbino. Za božičnice treba poskrbeti ne le na družinskih zavodih, nego tudi na drugih naših obmejnih šolah. Na delo, rodoljubke!

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Velike Žabljice. — Vodstvo ljudske šole v Vel. Žabljah šteje si v prijetno dolžnost, zahvaliti se vrlemu županu v Vel. Žabljah za blagodušen dar 75 K, koje je dovolilo za tuk. šolsko knjižnico.

Obile obresti, koje bo donášal Vaš plemeniti dar, naj bodo v plačilo in ponos malej a uglednej občini.

D. Brátina, voditelj.

Občina Brje se že davno bori za samostojnost in neodvisnost od Ribemberga. Med drugim vložili smo letos tudi prošnjo za lastno županstvo. Kdor razmere pozna, pritrudi mora, da je to očevidna potreba. Potrudili smo se! Ker vemo, da oddelek Polje bi bolj tikal pod Ribenberg nego pod Brje, prosili smo, da se kataster popravi; ako bi se pa kataster ne dal popraviti, obljubili so vplivnejši bratje Poljci, da se začasno raje pusti kataster kakor je in vstanovi županstvo, katero bi za občino Brje bilo velikega pomena.

Župan Pavlica, ki nas Brejce vedno pita z vboštvom ter da smo brez davkov itd., je sedaj proti temu, da bi Brje odpadle. Sicer pa ima ta Pavlica dve lici: Danes barva tako, jutri drugače, samo da bi zbegal Brejce in razdražil okoličane mejaše. Upamo, da bo ves trud zastoj. Niti se ne bojimo onih par Drejčeto in Jurjev iz Brjij, kateri se obešajo županu Pavlici za jopo samo iz strahu, da zgube starešinstvo, o katerem razumejo kolikor osel na citre.

Zanašamo se na kompetentne oblasti, zlasti pa na naše vrle gg. poslance, da nam to opravičeno zahtevo izvojujejo.

Iz tolminskega okraja.

„Čitalnica“ na Ponikvah priredi plesno veselico s šaljivo pošto in srečanjem v prostorih Ivana Kobala št. 28. dne 15. novembra, in ne 13., kakor je bilo pomotoma tiskano.

Iz komenskega okraja.

Iz Pliskovice. — (Poroka). — Dne 4. t. m. sta se poročila dva brata, in sicer g. Franc Šuc, posestnik iz Pliskovice h. št. 49. z g. Marico Širca h. št. 50. in brat Alojzij Šuc istotam z g. Rozalijo Žerjal h. št. 98. Ta dva brata sta iz dobro znane rodbine Šuc iz Pliskovice. Vse najbolje, kar želijo novi poročenci!

Domače vesti.

Za „družbo sv. Cirila in Metoda“ je nabral g. Arrigler o priliki lova v Vrtočah za slabo zadete strele od udeležencev K 15-50.

cah okoli palače, in kralj je že začel razločevati ono vrvenje, ki ga povzroča množica, kadar jo razburjajo strasti, in morje, kadar razsaja na njem nevihta.

Prišli so kraljevi otroci; najprej princezinja Charlota, potem vojvoda Gloucester; prva je bila majhna, svetlolasa deklica, lepa, objokanih oči; drugi pa je bil osem ali devetleten deček, čegar suho oko in zaničljivo privzdignjena ustnica sta pričala o početku razvijajočega se ponosa. Dete je bilo jokalo vso noč, a tu pred vsemi teimi ljudmi ni jokalo.

Kralj je čutil, kako mu poka srce pri pogledu na ta dva otroke, ki ju ni videl že dve leti ter ju je ugledal šele v trenutku svoje smrti. Solza mu je prišla v oko, in obrnil se je v stran, da jo obriše, zakaj hotel je biti močan pred onimi, katerim je zapuščal tako težko dedščino trpljenja in nesreče.

Najprej je govoril z deklico; privil jo je nase ter ji priporočil pobožnost, skromnost in otroško ljubezen; nato je posadil mladega vojvodo Gloucesterja na svoje koleno, da ga je mogel hkratu pritisniti na srce in poljubiti v obraz, ter mu rekel:

— Sinko moj, ko ste šli sem, ste videli po ulicah in v predaobah mnogo ljudi; ti ljudje odsečejo vašemu očetu glavo, ne pozabite tega nikdar. Ko vas bodo videli poleg sebe ter vas imeli v svoji oblasti, vas bodo hoteli morda nekega dne narediti za kralja ter izključiti princa Galles-kega ali vojvoda Yorškega, vaša starejša brata, katerih eden živi v Franciji, drugi pa ne vem kje; toda vi niste kralj, moj sin, in ne morete postati nikdar, dokler ne umrjeta vaša brata. Prisezite mi torej, da si ne boste dali nikdar posaditi

Hvala mu! Jako posnemanja vredno. Ako bi se vsi lovci spominjali naše prekornostne družbe, bi se lahko nabralo marsikaj denarja!

† **Dr. Ivan Dečko.** — V Gradcu je umrl 48 let star dr. Ivan Dečko, znan zaslужni bojevniki štajerskih Slovencev. Velike so njegove zasluge na političnem in gospodarskem polju. V štajerski deželni zbor je prišel leta 1890. Bodi mu blag spomin!

Imenovanje. — Visi inženir Zdenko vitez Limbek je imenovan stavbenim svetnikom za državno stavbinsko službo na Primorskem.

Imenik porotnikov, izžrebanih povodom II. zasedanja porotniških obravnjav c. kr. okrožne sodnije v Gorici za leto 1908. — Imena 36 rednih porotnikov: Ples Miroslav, Devin, Cumar Jos. Karl, Gorica, Saunig Ivan, Bilje, Faganeli Miha, Miren, Morsutti Feliks, Gorica, Macorig Aleksander, Bracan, Saksida Franc, Dornberg, Gruntar Franc, Sedlo, Černe Andrej, Prvatin, Toroš Leop. Id, Medana, Pozzar Dominik, Oglej, Golja Ulrih, Dornberg, Kofol Stefan, Čepovan, Lazzari Gvido, Ajello, Deperis Alfons, Gorica, Torelli Marin, Gorica, Zulian Ivan, Chiopris, Kircher Josip, Versa, Macuz Franc, Gorica, Lenassi Alfred, Gorica, Furlan Jakob, Poljan, Gabrijelčič Andrej, Plave, Straussgigl Anton, Bovec, Lazzari Hugo, Muscoli, Kolenc Anton, Lokve, Formentini bar. Beno, Števerjan, Krainer Oton, Gorica, Falconer Alojzij, Ronki, Dottori pl. Anton, Ronki, Patuna Valentin, Gradišče, Cainero Josip, Gorica, Luznik Ivan, Poljubin, Gruntar Albin, Svino, Inwald Franc, Gorica, Venier Anton, Campolongo, Miniussi Lorenc, Tržič. — Imena 9 namestnikov porotnikov: Koschischa Franc, Braunitzer pl. Edvard, Lorenzutti Franc, Grusovin Franc, Gregor Karl, Pontoni Cezar, Vittori Anton, Munich Josip, Pototnik Ivan, vsi iz Gorice.

Smrtna kosa. — V Kanalu je umrl gosp. Anton Albert, hotelier. Pokojnik je bil rodom Postojnčan, vrl narodnjak in blaga duša. Naj počiva v miru!

Strašno obsodbe v Ljubljani. — 3 dni se je vršila v Ljubljani razprava proti 14 „demonstrantom“. Skončala pa je tako, kakor ni med Slovenci nihče pričakoval ali kakor so pričakovali Nemci. Ljubljanska dnevnikarja sta prinašala točna poročila o razpravi. Sledili smo tem poročilom ter dobili utis, da utegne skončati razprava s kakimi manjšimi kaznimi za nekatere, za druge z oprostitvijo. Kar razočarani smo dobili, ko smo brali obsodbe. Nemci so kričali, da se mora „demonstrante“ kaznovati kar najhujše. Zgodilo se je: kakor da bi imeli v Avstriji justico za to, da se ravna po kriklu privilegirancev. Sodba je kruta. Poslušajte jo! Obsojeni so: Ernest Windischer na 6 mesecev težke ječe, Feliks Potnik na 4 mesece težke ječe, Franc Štut na 5 mesecev težke ječe, Stefan Kamenšek na 6 mesecev težke ječe, Andrej Koren na 3 mesece težke ječe, Jošt Bajželj na 2 meseca težke ječe, Fr. Parkelj na 3 mesece težke ječe, J. Turzan na 4 mesece težke ječe, Milan Mlakar na 3 mesece težke ječe, Ignacij Mrevlje iz Velikih Žabelj na Goriškem na

6 tednov težke ječe. St. Rekar na 5 mesecev težke ječe, A. Cvelbar na 3 dni zapora, A. Hojnik 14 dni in Iv. Kilmovc 6 dni zapora.

To, kar je razprava dognala, nikakor ni tako, da bi zahtevalo tako stroge obsodbe. Obtožba je slonela le na domnevanjih in ne na dokazih, razprava pa tudi ni dognala dokazov. Pokazalo se je, da ti „demonstrantje“ niso storili nič tako strašno hudega, nobene take velikanske poškodbe, da bi jih bilo treba pahniti v težko ječo po cele mesece, pa vendar je sledila tako kruta, krvava obsodba. — To je tista „Strenge Bestrafung“ z Dunaja, katero so tako bridko čutili goriški Slovenci ob umoru cesarice Elizabete. Tudi takrat so se polnile ječe s Slovenci po strašnih obsodbah. Nas imajo v Avstriji pač posebno radi! — Nemški demonstrantje na štajerskem proti Slovincem so bili milo sojeni, Slovenci pa najkrutejše. Nemci so zadovoljni z obsodbo, veselja si manejo roke in pravijo: še je pravica za Nemce na svetu! Kako pa naj poreče Slovenec!? — V Ljubljani vlada strašno razburjenje radi tako krute obsodbe; zbudila pa je v srce ta obsodba tudi vsakega Slovence, da razmišlja, kaj vse smo že doživeli v jubilejnem letu!

Kakšne odškodnine morajo plačati obsojenci? — Windischer, Potnik, Štut in Koren so dolžni poravnati vso škodo pri kazni v znesku 3883 K. Kaj ti stirje so pobili vse? — Kamenšek je dolžan plačati škodo pri realki v znesku 114 K, Bajželj 100 K pri Bambergu in razni drugi majhne zneske od 2—50 K.

V senatu, ki je sodil od pondeljka do večeraj ljubljanske demonstrante, sta bila tudi dva sodnika, ki sta redna člana in gosta v kazini.

Sodniki so bili: 2 Slovence Polc in Andolsek ter Nemca Hauffen in Pajk. Za krivdo in tako velike kazni so glasovali najmanj 3 sodniki, če ni sklep soglasen!

Nadžkof in knez je odpotoval v svojih škofovskih poslih v Rim ter se ne vrne tako kmalu — v veliko veselje dr. Gregorčiča, ki misli ta čas še bolj korajžno udrihati v javnosti po „novostrujarjih“ in „mladih tičih“.

Podpirajte „Dijaško kuhinjo“!

Gradišče in nova železnica Gorica-Červinjan. — Lahi v Gorici so se protivili temu, da bi se črta Gorica-Červinjan dotikala Gradišča ob Soči, ki je „la capitale del Friuli“. Občinski odbor v Gradišču pa se je postavil na stališče, da se mora ta nova železniska črta dotikati Gradišča. Lahi v Gorici so ugibali, kaj storiti. Radi bi imeli, da bi veljala Gorica za „la capitale del Friuli“, pa ne gre, ker Gorica je glavno mesto goriškega dela dežele in Furlani nočejo nič vedeti o usiljenem glavnem mestu Furlanije, marveč pravijo, da „la capitale“ za nje je in ostane Gradišče ob Soči. Lahi v Gorici so mislili, da pokažejo prav z železnico Gorica-Červinjan, da imajo smatrati Furlani Gorico za svoje središče; zato so hoteli pustiti v stran Gradišče pri novi progi (k večjemu bi bili napravili brezpomemben stranski tir), ali Furlani se ne pustijo odmakniti s svojega sta-

lišča. Občinski odbor v Gradišču se je obrnil tudi na goriški mestni svet gledé nove črte, da mora namreč iti skozi Gradišče, in glejte! — goriški mestni očetje so se udali ter pridružili zahtevi gradiščanskega občinskega odbora. Pa zakaj? — Preračunali so, da bi jih trdoglavost utegnila presneto drago stati pri prihodnjih deželnozborskih volitvah. V laški skupini mest in trgov so zmagali pri zadnjih volitvah laški liberalci. Volilcev je bilo 1366. Da so bili izvoljeni, je trebalo najmanj 684 glasov. Pinavcig jih je imel 864, torej samo 180 glasov nad absolutno večino. Torej 180 glasov manj, pa so laški liberalci v skripih. S približno tolikimi glasovi pa razpolaga Gradišče ob Soči. — To govori dosti jasno, zakaj so se goriški laški liberalci kar naenkrat izrekli za to, da naj se nova črta dotika Gradišča, čeprav pri tem pade v vodo tudi njihov namen: priučiti Furlane, da je Gorica središče Furlanije. Ta namen bodo morali sploh opustiti, če se nočejo še hujše osmešiti; kajti stara resnica je, da Furlanija gravituje proti Trstu in ne proti Gorici. Tudi nova črta ne bo mogla narediti čudeža, da bi Furlani smatrali Gorico za svoje središče.

„Politiški otročaji“ ali „mladi tiči“, kakor jih je blagovolil imenovati zadnjič Gregorčič, letoje okoli po deželi ustanavljat društva in predavat. Strašno se jim mudi; z nervozno naglico letajo okoli, kakor da se jim je bati, da jim zdajpazdaj „sovražnik“ vse odvzame. — Pri Gregorčiču so dobili zopet toliko milosti, da smejo razglašati po „Gorici“ svoje namene in uspehe, da bi se ne videlo na zunaj tako hudo, kako hud razkol je v klerikalni stranki. „Novostrujarji“ ga seveda vséjedo ne marajo; „star godrnjač“ mu pravijo v „Mladosti“ ter dostavljajo, da se ne menijo za to, kar on čenča. — Govori se, da mislijo ustanoviti „novostrujarji“ svoje lastno glasilo.

Izredni občni zbor goriškega učiteljskega društva se je vršil danes dopoldne ob obilni udeležbi. Poročilo učitelja g. Možina z Brjij, zaslužnega narodnega delavca, o „Doneskih k izvenšolskemu delovanju ljudskega učitelja“ je bilo izborno ter je želo vsestransko odobravanje.

Železnik in Kocbek. — Miha Železnik, katerega truplo so našli pri Soči, je bil star 24 let ter doma iz Selnice na Štajerskem. Zadnji čas je delal v papirnici v Podgori. Kocbek, katerega so aretirali, je tudi delavec v Podgori. Govori se, da je rekel Kocbek proti Železniku glede Kodričeve: če je ne bom imel jaz, tudi tvoja ne bo. — Ta Kocbek je bil zapleten leta 1906. v slučaj umora Valentina Padovana blizu pokopališča.

„Telovadci“ S. K. S. Z., po domače „čuki“, priznavajo v „Gorici“, da se je neki njihov član udeležil demonstracije proti Slovincem ter nosil lampijonček v čast Bombigu. Dolgo časa so molčali, sledajit smojih vendar prisilili, da so se oglasili ter morali priznati, da je storil njihov član, „katoliški telovadeč“, velikanski narodni škandal ter se udeležil demonstracije proti Slovincem! S. K. S. Z. vzgaja torej ljudi, ki so sposobni skupno z Lahi demon-

krone na glavo, ker nimate pravice do te krone; zakaj čujte, sin moj: če storite to, razbijejo vam nekega dne glavo in krono, in vi ne bi mogli umreti mirno in brez očitjanja vesti, kakor umiram jaz. Prisezite, sin moj!

Deček stegne svojo majhno ročico v očetovo ter pravi:

— Sir, prisegam Vašemu Veličanstvu...

Karl ga prekine, rekoč:

— Henrik, imenuj me svojega očeta.

— Oče moj, nadaljuje deček, prisegam vam, da me prej usmrte nego me naredite za kralja.

— Prav, sin moj, pravi Karl; sedaj me poljubite, in tudi vi, Charlota, in ne pozabita me!

— O, nikdar, nikdar! vsklikneta otroka ter se ovijeta očetu okrog vratu.

— Z Bogom! pravi Karl; z Bogom, otroka. Odvedite ju, Juxon; njune solze bi mi odvzele pogum, da ne bi mogel umreti.

Juxon iztrga uboga otroka iz očetovega objema ter ju izroči onim, ki so ju bili privedli.

Ko sta odšla, so ostala vrata odprta, in vsakdo je lahko prišel v sobo.

Ko se je videl kralj samega sredi med množico stražnikov in radovednežev, ki so začeli polniti sobo, se je spomnil, da je grof La Fère čisto blizu, pod parketom njegove sobe, da ga ne more videti in da morda še vedno upa.

Trepetal je, da ne bi smatral Athos najmanjšega ropota za znamenje, da ne bi začel nadaljevati svojega dela ter se tako sam izdal. Delal se je torej čisto

mirnega in njegov vzgled je vzdržal tudi vse druge pri miru.

Kralj se ni varal; Athos je bil res pod njegovimi nogami: prisluškaval je ter bil veš obupan, da ne začuje zopet znamenja za nadaljevanje dela; nekolikokrat je začel v svoji nestrpnosti zopet praskati po kamnu, a takoj je zopet prenehal, boje se, da ga ne bi kdo čul.

To strašno brezdelje je trajalo dve uri. Smrtna tišina je vladala v kraljevi sobi.

Tedaj se je odločil Athos, da poišče vzrok tega temnega, nemega molka, ki ga je motilo samo brezkončno vrvenje množice. Odgrnil je napol zaveso, ki je zakrivala luknjo v zidu, ter zlezal na prvo polico morišča. Komaj štiri palce nad njegovo glavo je stal oder, ki se je raztezal v isti višini kakor balkon; tu je bilo morišče v ožjem pomenu.

Ko je sedaj začul to zamolklo, grozeče vrvenje množice, ki je prihajalo prej le nejasno in tiho do njega, je poskočil strahu. Stopil je na rob morišča, razgrnil pred svojim očesom nalahko črno zaveso ter zagledal polno jezdecev okoli morišča; za jezdecem je stala vrsta pertuizanov, za pertuizani pa mušketirji; in še dalje za mušketirji so stale prve vrste ljudstva, ki je vršelo in bučalo kakor temni ocean.

Kaj se je vendar zgodilo? se vpraša Athos, trepetaje silnejše nego črna zavesa, katere gube je stiskal v roki. Ljudstvo se gnjete, vojaki stoje oboroženi tu, in med gledalci, ki imajo vsi vprte oči proti oknu, vidim d'Artagnana! Kaj gleda? Moj Bog! Morda jim je ušel rabelj?

(Dalje pride.)

strirati proti Slovincem! Ta velik madež ostane na S. K. S. Z.

Rodoljubl! Spominjajte se z darovi prepotrebne „Dijaške kuhinje“!

Napad na Pokopališni ulici. — Okoli 9. ure zvečer sta napadla dva človeka v Pokopališni ulici 46 letnega čevljarja Ivana Medveščeka ter mu vzela, kar je imel denarja pri sebi. Nista pa bila s tem zadovoljna, marveč sta ga držala ter uganjala nad njim take reči, katerih ni mogote tu popisati. Medvešček se je moral iti zdraviti k usmiljenim bratom. Napadalec sta bila, kakor pravi Medvešček, dva Nemca.

Pokopališna ulica je znana za jako nevarno po noči. Zato bi bilo prav, jo dobro zastražiti.

Dragonci iz Slov. Bistrice na Štajerskem pridejo prihodnje spomlad v Gorico.

Aretrali so v Gorici služkinjo Marijo Holzer, ki je obdolžena raznih tatvin v hišah, kjer je služila.

Na lovu 1. t. m. v Rihembergu, katerega se je udeležilo več gospodov iz Gorice, so ustrelili lisico, ki se je ujela v zanjko. Lisica v zanjki — to je redek slučaj, ker je znano, kako previdno se zna lisica ogibati zanjki. — Neki priganjač pa je pograbil divjo mačko, ko je prišla iz luknje, za zadnji del telesa. Mačka se je hitro okrenila ter ga zagrabila za roko; ugriznila in opraskala ga je močno po roki, vendar pa se mu je posretilo zgrabiti mačko tako, da jo je udusil. Mačka je letošnja, precej velika.

Karambol med vozovi. — Pri Štandreški mitnici je zadel voz v kotljo, v kateri je sedel neki gospod. Kotlja je hudo poškodovana. Voznik je padel z voza ter se tudi poškodoval.

Štrajk. — V Trzinu štrajkajo delavci v tvornici bratov Kozuličev. Vzrok štrajku je navskrižje glede urnika. Delavci hočejo zimski urnik od 7. zjutraj do 5. popoldne s 1/2 ure počitka za zajutrek in 1 uro za kosilo. Tvornica pa zahteva urnik od 6. do 5. pop. z enakim počitkom. Vršijo se pogajanja.

Razpisani je natečaj radi oddaje mesta poštne ekspedijente pri c. kr. poštnem uradu — Šmarjah (pol. okraj Gorica).

Poverjenstvo Matice Hrvatske za Gorico in okolico poziva vnovič na naročitev na knjige Matice Hrvatske za leto 1908. v pisarni podpisanega. Izidejo sledeče knjige: 1. Poslednji Zrinski i Frankopani; 2. Hrvatsko Kolo IV. Naučno književni zbornik; 3. St. Radić. Današnja finančialna znanost; 4. I. S. Turgenjev. Novi rad; 5. I. Lepušić. Pustolovka; 6. Mickiewicz. Izabrane pjesme; 7. Kolo Hrvatskih umjetnika III. Za te knjige znaša za Slovence znižana naročnina 4 K na leto. Plača se v pisarni podpisanega poverjenika ta znesek in še 40 h za poštino. Dr. Henrik Tuma, odvetnik v Gorici.

Za otroke

Kufeka

in od asle.

Prve avtoritete tuzemstva in inozemstva priporočajo „Kufeka“ kot najboljšo živilo proti bljevanju, driski, črevesnem katarju itd.

Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

Skupna akcija vipavskih vinogradnikov na Kranjskem. — Sila, ki je nastala vsled obilja in nizkih cen vipavskih vin, je združila pristaše napredne in klerikalne stranke v skupno akcijo. Ustanovil se je „Reklamni odbor vipavskih vin“, ki sestoji iz vseh vipavskih županov, načelnikov „Prve vipavske vinorejske zadruge“ in „Kmetijskega društva“ ter poslanca Lavrentiča. Vsako županstvo bo prispevalo po 200 K k akciji, naprosi se vlada in deželni odbor za pomoč. Pod skupnim naslovom se bo inseriralo po českich listih, došla naročila pa se na polovico porazdele. Nastavi se tudi skupen potnik. Četrtek je deputacija sestojela iz gg. Mercina, Uršič in Lavrentič se oglasila pri deželnem odboru in deželnem predsedniku, kjer se jim je zagotovila pomoč. Deželni predsednik Švarc je nasvetoval na pravo velikanske kleti, v katero naj se vina spravijo za boljše cene, ko bodo cene visoke, nakar se ga je naprosilo, naj le vlada z denarno podporo omogoči tako napravo. V nedeljo je bila zopet seja skupnega reklamnega odbora.

Kam oddamo letos vino? — Pod tem zaglavjem priobčuje „Notranjec“ članek, v katerem med drugim nasvetuje vinogradnikom, naj se združijo v zadruge ter svoje vino pravilno napravijo. V vsakem večjem kraju, da v vsaki občini naj bo zadruga, ki naj se peča z razprodajo vina. Potem pa bomo morali poskrbeti, da spravimo svoj pridelek tje, kjer se vino potrebuje. Za letos pa bi bilo brez podpore težko to napraviti. Zato morata posesti vmes država in dežela. Kaj bi bilo, če žrtvuje dežela ali pa država v ta namen nekoliko tisočakov. Sami kmetje ne morejo iti ven, zato naj pošlje dežela izvedence v kraje, kjer ne raste vino, da pripravijo tam našemu vinu pot. Kaj bi bilo, ako bi se napravilo n. pr. v Pragi in nekaterih mestih deželne kleti vipavskih vin. Gotovo bi stalo to precej denarja, toda pomislimo, da edino na ta način zamoremo odvrniti pretečo vinsko krizo. Osebito letos bi bil ugoden moment, ker imamo izborna kapljica in poceni. Če si hočemo odpreti vinski trg, ne smeli bi zamuditi tega momenta.

Vinorejci, združite se sedaj, sklicujte shode, posvetujte se na njih, kako odvrniti pretečo vinsko krizo ter zahtevajte od dežele in države tozadevne podpore! Občinski zastopi, obrnite se na deželni odbor s prošnjami, da isti pomaga odvrniti pretečo vinsko krizo z ustanovitvijo deželnih kleti na Dunaju in v vseh večjih avstrijskih mestih. — Preimennitna in sveta dolžnost pa je od deželnega odbora in vseh slov. deželnih in državnih poslancev, da takoj z vso vmeno prikočijo na pomoč ubogim in obupanim vinorejcem ter jih pomagajo oteti velike nevarnosti ali celo propada!

Čipkarska šola v Garknem se odpro 7. dec. 1908. Oglasilo se je za šolo za jako veliko število čipkarič.

Na Goriskem se je pridelalo l. 1907: Slame po vsej deželi 167.275 q, od katerih odpade 102.800 q na nizino in drugi del na ostale štiri pokrajine; lanu in konoplja, ki se pridelujeta le na nekaterih hektarjih na planinah in predgorju teh (35 ha za lan in 106 ha za konoplje), se je pridelalo semena od prvega 160 q prediva 146 q, od drugega pa semena 106 q in prediva 83 q, krompirja se je pridelalo na 4.469 ha 357.505 q, toraj 80 kg na ha in hl je tehtal 768 kg. Največ krompirja se je pridelalo v ravani, namreč 136.980 q, a v planinskem predgorju 56.185 q. Pese in korenja se je pridelalo 18.570 q (od teh 5100 q na planinskem predgorju); cikorje ali radiča 1355 q. Jesenske repe 118.923 q, zelja 27.502 in buč 21.783 q.

Krme: detelje in otave na 4.298 ha (od teh v nizini 2.379) 169.739 q (111.650 v nizini). Poprečno na ha 39.5 (v nizini 46.9 q) Mešanice 122.108 q. Detelnega semena na 113 ha 346 q (od teh v nizini na 92 ha 310 q torej na ha 3.4 q). Sena in otave na 58.316 ha 996.233 q. Tudi tega se je pridelalo največ v nizavi, namreč 289.908 q na samih 8.813 ha, torej na ha 32.9 q. Na planinskih pašnikih 113.806 q na površini 18.187 ha.

Sadja: namiznega grozdja 6.104 q (4266 v nizini in 1625 v Brdih, ostalo na Krasu).

S m o k e v 4.177 q (v Brdih 3352 q). Kostanja 4685 q (v Brdih 3447); peškatega sadja 39.098 q (večina v Brdih, ostalo v nizini in na planinskem predgorju).

Murvoega listja 104.224 q, od teh 80.810 v nizini.

Jadranska banka v Trstu je otvorila podružnico v Opatiji, ki se bo bavila z vsemi bankovnimi posli.

Oohava ovsa za c. kr. domobranski; pešpolk št. 2/4. — Omenjeni polk v Gorici potrebuje 300 meterskih stotov ovsa za leto 1909. Pogojevanje za to se bo vršilo 9. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj pri domobranskem postajnem poveljstvu (Rainerjeva vojašnica) v Gorici. Tam se je treba zglasiti. Kupovanje ovsa traja od 1. jan. do 31. dec. 1909.

Politični pregled.

Srbski prestolonaslednik je odpotoval iz Petrograda. Njegovo bivanje tam ni imelo nikakega oficijelnega značaja. Pasić ostane še nekoliko časa v Petrogradu. Prestolonaslednik se je mogel za časa svojega bivanja prepričati, da ruski vladni krogi popolnoma simpatizirajo s Srbijo in so pripravljeni podati Srbiji moralno podporo. To je odvisno od vedenja Srbije in od tega, ako opusti vsak ne-

previden in nepremišljen korak, ki bi v gotovi meri imel na sebi značaj provokacije. To se je prestolonasledniku in Pasiću ter ruskemu posl. v Belemgradu tudi jasno povedalo. Popolno simpatijo v sedanjih krizi nahajajo Srbi tudi v družabnih krogih, ki jih tudi opominjajo na razbornoost in jih hočejo prepričati o potrebi, da ohranijo mir. To razpoloženje javnega mnenja nahaja svoj najboljši izraz v brzogovorni predsednika dume Homjakova na predsednika skupštine, v kateri se glasi, da zagotavlja bodočnost Slovanstvu le mirna rešitev krize.

Ozija volitev v prvem volilnem okraju (splošna kurija) za letski deželni zbor. — Na ozihi volitvi v prvem volilnem okraju (splošna kurija) minole nedelje je bilo oddanih 3501 veljavnih glasov. Od teh je dobil dr. Karol Apollonio (ital. liberalni kandidat) 3479, dr. Peter Spadaro (krščanski socijalec) 22 glasov. Neveljavnih je bilo 30 glasov.

Srbija. — 3. t. m. je bila sklicana seja narodne skupštine. Med drugim je bila na dnevnem redu tudi razprava o premestitvi prestolnice, to je kraljevega dvora in centralnih uradov v kako mesto v notranjosti države, te je v Kragujevac ali Niš. — 3. t. m. je dospelo v Solun 70 vagonov eksplozivnega materiala za Srbijo. Turčija je prevoz dovolila. — Tovarna orožja Škoda v Plzinu je dobila od avstrijske vlade obvestilo, da ne more trpeti tega, da bi tovarna prevzela nabavo pušk in drugega orožja za Srbijo. — Rusija na noben način ne odobri aneksije Bosne. Srbija bi dobila tako moralno zadoščenje, vlevlasti bi pritisnile na Avstrijo, da odneha. Rusija hoče baje zahtevati, da bodi Bosna in Hercegovina avtonomna provincija pod krščanskim guvernerjem? Ako Avstrija ne odneha, izbruhne vojna.

Deželnozbornske volitve v Dalmaciji. — Končni izid volitev je tak-le: Izmed 41 poslancev je 17 Hrvatov, 7 samostalne organizacije hrvatsko stranke, 7 Srbov ter 6 Lahov.

Madjarska banka v Bosni. — Madjarska komercijalna banka ustanovi v kratkem bančno podjetje v Bosni, katero se bo bavilo z bančnimi, eskomptnimi in menjalnimi rečmi. Banko bo podpiralo baje skupno finančno ministerstvo!

Razne vesti.

Dan 20. septembra se bo praznoval v Ljubljani kot dan narodne žalosti vsako leto.

Narodna delavska organizacija v Trstu je imela v nedeljo izredni občni zbor v svrhe nadomestnih volitev. Zbor je bil jako dobro obiskan. Tajnik Engelman je poročal o delovanju društva od početka do sedaj. Poročal je tudi blagajnik. Sledile so volitve 5 odbornikov, 1 namestnika, 1 nadzornika in 1 člana razsodišča. Izvoljeni so: Jan Skalac, Jos. Šorn, Jakob Trošt, Jos. Dodič, Filip Jeranko; Jos. Dodič, Fran Lokar in dr. Slavik.

Zavedni vipavski župani s kranjske strani. — Vsa županstva Vipavske doline vložila so na deželno vlado v Ljubljano prošnjo, da se razveljavi ukaz deželne vlade z dne 18. oktobra 1892. št. 2092. glede dvojezičnih napisov na občinskih krajevnih deskah. Nekateri občinski odbori so pa tudi soglasno sprejeli resolucijo, s katero pozivljajo, deželni odbor, da takoj proti ukazu dež. vlade z dne 18. oktobra 1892. št. 2092 protestira in zahteva njega odstranitve.

Prvi veliki koncert „Glasbene Matice“ v Ljubljani bo v nedeljo 8. t. m. v veliki dvorani hotela „Union“.

Zeppelinov zrakoplov in brzovlak. — 29. pr. m. se je vršila dirka med Zeppelinovim zrakoplovom in brzovlakom na črti Hergaz-Lindau. Vse polno ljudij je gledalo to dirko. Zrakoplov je plul naglo po zraku, brzovlak je tekkel, ker se je dalo. Slednjič je vlak vzel prvenstvo zrakoplovu, ki je plul proti vetru, ali ker je letel po zračni črti, je že odletel čez Lindau, ko je došel tje vlak.

Dvorni svetnik Adalbert Bohata. — Umrli je v nedeljo po noči bivši deželni sanitetni referent pri tržaškem namestništvu dvorni svetnik Adalbert Bohata, ki je bil pred dvema leti umirovljen.

Usoda izseljencev v Ameriki. — Iz New-Yorka javljajo: Ponovno so poročali z juga Združenih držav, da tamkaj podjetniki naseljene delavce nečloveško izkoriščajo in mučijo, kar so pa časniki južnih držav vedno olepševali in prikrivali. Nedavno temu je bila v državo Georgija odposlana komisija, ki je imela tamošnje razmere preiskati. Komisija je uradno konstatovala grozne zlorabe in trpinčenja, ki so jih morali trpeti naseljeni delavci. Po opisovanju preiskovalne komisije se je z naseljenci postopalo bolj nečloveško nego svoječasnno s sužnji. Nadalje poročajo, da so brezvestni ameriški agentje utihotapljali v eyropsko časopisje vest, da se v Ameriki išče stotisoče delavcev. O tem pa ni besedice resnične. Delavski trg je vedno neugoden in da se zboljša, tega ni tako hitro pričakovati.

Časopis za berače. — V Moskvi je začel izhajati časopis „Bosjačkaja Gazeta“, t. j. beraško glasilo. Pisali ga bodo največ potepuhi, berači, izgubljene ženske itd. Časopis bo prinašal spomine teh propalih žensk, njihove izpovedi, pesmi in članke ter redne dopise od zunaj. List bo prinašal tudi slike markantnih potepuhov, roparske votline itd.

Alkohol in samomor. — Profesor Heller pravi: Vzrok, da se množijo slučajni samomori, se mora pripisati razširjajočemu se alkoholizmu. Izmed 300 samomorilcev, ki sem jih raztelesil, jih je trpelo 143 na kroničnem alkoholizmu, torej 48 odstotkov.

Zakonski načrt proti pljančevanju predložil vlada naši poslanski zbornici.

Francosko kongregacije na Hrvatskem. — Princ Schaumburg-Lippe je prodal svoja velika posestva v Slavoniji za 50 milijonov kron nekemu verskemu redu, ki je izgnan iz Francoske.

Krakov se je povečal. Mestni svet je sklenil združitev z 11 sosednimi občinami, vsled česar bi štel Krakov 150.000 prebivalcev.

Mednarodnega tatu so zaprli v Trstu. Piše se Jean Tiropolis iz Mitilen na Grškem. Kot kvartopirec je sleparil po Evropi, kjer je mogel.

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju naznanja, da se vrši II. redni občni zbor 7. t. m. v restavraciji „Schwarz“ (Mataloni), I. vogal Landesgerichtstr. Döbelhofg. z običajnim vspreodom. — Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Nov predsednik ameriških Združenih držav je Taft, ki je izvoljen z veliko večino. Dobil je okoli 1.091.000 glasov.

Grozna nesreča z avtomobilom. — Na cesti med Wiesbadenom in Frankobrodom se je pri Erbenheimu neki avtomobil močno zaletel v doprni zid mostu. Tri gospe iz Wiesbadena so bile takoj mrtve. Lastniku avtomobila, tvorničarju usnja Reinhardu iz Wormsa, je bilo strto oprsje. Neki drugi gospod iz Wiesbadena je bil težko ranjen. Šofer si je zlomil kost.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na dofall (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Išče se gospodično za trgovino. Vstop takoj. Zahteva se znanje slov. ital. in nem. jezika v govoru in pisavi. One, ki znajo šivati na šivalni stroj imajo prednost. — Naslov pové upravništvo.

Kojigovodja ali komptuarist želi vstopiti v službo v Gorici. — Vešč slov. in nem. jezika. v govoru in pisavi z večletno prakso. Vetopi lahko takoj. — Vešč pove upravništvo.

Proda se 20 velikih jerbasov 30 do 50 kg; 1 decimalna vaga in 1 ribežen za zelje (kapus). — Istotam se odda malo stanovanje, 2 sobi in kuhinja. — Naslov: J. Modic Gorica Ponte nuovo 22.

Naznanilo.

Danes se je spet otvorila trgovina železnine in drugih izdelkov spadajočih v to stroko

na Pravniku števil. 15. in 16.

Radi preselitve se bode prodajalo za vsako ceno. — Odprto je od 8. do 12. in od 2. do 6. ure zvečer.

Pozor! Pozor!
Najnovejše plošče za gramofone
 po 5 kron.
Jumbo orkester - Ljubljana.

- Št. 58. — Naprej, koračnica
 Triglav, " "
 " 59. — Sokolska
 Zrinski, " "
 " 60. — Belgijska
 Hubertus, " "
 " 61. — Banovci,
 Rokovnjači, " "
 " 62. — Pozdrav iz Ljubljane, koračnica
 Slovenska koračnica I.
 " 63. — " " II.
 " 64. — Pozdrav z Gorenjskega, I. valček
 " " II.
 " 65. — Humoriistična polka
 Pozdrav iz daljave
 " 66. — Slovanska četvorka št. 1, 2, 3
 " " 4, 5, 6
 " 67. — Slovenski dom I.
 " " II.
 " 68. — Narodne pesmi I.
 " " II.
 " 69. — Fantazija iz opere Amazonke I.
 " " II.
 " 70. — Dvospev iz opere Zrinski
 Finale " "
 " 71. — Domovina, pesem
 Ksenija, Intermezzo
 " 72. — Penso
 Podoknica

Pesmi.

Poje J. Povhe, spevakomik slov. gledališča v Ljubljani.

- Št. 73. — Mornar sem čil in mlad iz operete
 "Geisha"
 Kappi, pesem iz operete "Geisha"
 " 74. — Tam iz Španje, iz operete "Cigan
 baron"
 Izbršimo to!
 " 75. — O te ženske, iz operete "Nečak"
 Ljubljanski postrešek, iz op. "Nečak"
 " 76. — Imel sem ljube tri
 Oj zlata vinska kaplja ti
 " 77. — En starček je živel (Des. brat)
 Jos. Povhe
 Svinčeni vojak, dvospev iz operete
 "Mamsell Nitouche" Danilova
 Povhe
 " 78. — Sezidal sem si vinski brat,
 Podoknica, iz op. "Peharski
 plemiči"
 " 79. — Pevčeva prošnja
 Povsod me poznajo
 " 80. — Ukazi!
 Kam?
 " 81. — Prišla bo spomlad, Ko pridem
 jaz k' tebi po noč
 Po gorah je isje, če si jezna
 " 82. — Škrjanček poje žvrgoli, Na klopi
 sva sedela
 Lahko noč, Rožmarin
 " 83. — Mladi vojaki
 Ženski zbor, iz op. "Ama-
 zonke"
 " 84. — Srečni Japan, iz operete
 "Geisha"
 Po jezeru
 " 85. — Martin Krpan
 Rokovnjači, Mozol, Rajtguzen / Verovšek
 " 86. — Legionari, Boštjan Jež A. Verovšek
 Barbka Jež Danilova
 " 87. — Obločki Tonček (Rokovnjači)
 Protestni shod proti podra-
 ženju piva
 " 88. — Deseti brat, Dolef
 Gostilniška scena

Vse zgorajnavedene plošče se dobi v knjigarni
A. Gahršček v „Trgovskem Domu“.

Anton Kuštrin
 trgovec z jedilnim blagom
 v Gorici, Gosposka ulica št. 25.

priporoča slav. občinstvu v mestu in
 na deželi svojo trgovino jedilnega in
 kolonijalnega blaga na debelo in drobno.
 Vse blago je prve vrste, cene nizke,
 postrežba točna in solidna. Blago se
 pošilja po pošti in železnici, v mestu
 pa na dom ako želé gg. odjemalci.

Prva goriška tovarna
umetnih ognjev
 s strojnim obratom izdeluje: rakete,
 bengalične ognje, rimske sveče,
 kolesa itd. itd.
 Posebnost: papirnati topiči
 Nadalje priporoča: jubilejne transpa-
 rente v velikosti cm 120 x 200 s
 podobo cesarjevo in v velikosti cm
 100 x 150 z monogramom.
Ferd. Makuc
 pooblaščen in priznan pyrotehnik
 Gorica, tekališče Frana Jos. 34.
 Iz prijaznosti se sprejemajo naro-
 čila tudi v kavarni "Dogana" tik
 sodnijske palače.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.
 TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.
 Najceneje kupovalnice črnačškega in drobega
 blaga ter tkanin, preje in nitij.
POTREBŠČINE
 za pisarnice, kadike in popotnike.
 Najboljše šivanke za šivalne stroje.
POTREBŠČINE
 za krojače in čevljarje.
 Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne
 knjižice.
 Mišna obuvala za vse letne čase.
 Posebnost:
 Semena za zelenjavo, trava in detelje.
 Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
 krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
 ter na deželi. 2 3^a - 9

Odlikovana pekarija in sladčičarna
Karol Draščik
 v Gorici na Kornu v (lastni hiši)
 zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfi-
 ejega peciva, torte, kolače za birmance
 in poroke, odlikovane velikonočne
 pince itd.
 Prodaja različna fina vina in likerje
 na drobno ali v originalnih butelkah
 Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo-
 brojna, naročila ter obljublja solidno postrežbo
 po jako zmernih cenah.

M. Horvat

klobučar
 v Gorici, Gosposka ulica št. 12.
 Edina izdelovalnica raznovrstnih čepic
 za društva.

Posebnost: čepice za gg. kolesarje.

Velika izber raznovrstnih klobukov.
 Cene zmerne blago prve vrste.

Salon Central
Grand Elektro Bioskop
 Piazza Giannatica - Corso Gius. Verdi - Via della Giannatica.

Internacionalno gledališče živečih,
 govorečih, pojočih in igrajočih
 podob.

Umetniško in tehnično vodstvo.
 Arhitekt A. Tscherno.
 2. Vspored:

Vrtilnica pri Becenu (najnovejša jako inter-
 resantne naravne slike). — Četelčarica (žaloigra
 iz sedanjega časa). — Marovi vetrovi. (Zelo
 smešno). — Spokornica (glinjiv italijanski samo-
 spev z violino, cello in spremljevanjem glaso-
 virja). — Zbudite me ob 7. uri (veseli nastopi). —
 Pomorske vaje v Italiji 1908. (edina veličanska ori-
 ginalna naravna slika). — Hamlet. (Jako zani-
 miva žaloigra z barvanimi deli). — Odlog obsode
 (glinjiva žaloigra). — Tamburaški izhod. (Komične
 slike).

Predstave:
 ob delavnikih 2 veliki predstavi ob 7^h in 8. uri
 zvečer. Ob nedeljah in praznikih ob 4^h, 5^h, 7^h in 8.
 uri. Ob sredah in sobotah ob 5. uri predstava s po-
 sebnim programom za otroke in dijake, kjer plača
 vsak otrok le 20 vin.

Cene:
 Selež v loži I K 20 vin. - I. prostor 80 vin. - II.
 prostor 60 vin. - III. prostor 40 vin. - IV. prostor
 20 vin.

Namizna jabolka

fine kakovosti po 10^h, 12^h, in 14^h —
 kron za 100 kg razpošilja iz kolodvora
 v Litiji v vsaki množini po povzletju J.
 Razboršek v Šmartnem pri Litiji —
 Kranjsko. 5 kg jabolk z košarico in
 franko pošljem za K 2.—

Andrej Fajt
 pekovski mojster
 v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.
 Sprejema naročila vsakovrstnega
 peciva, tudi najfinejšega, za nove
 maše in godove, kolače za bir-
 mance, poroke itd. Vsa naročila
 izvršuje točno in natančno po želji
 naročnikov.
 Ima tudi na prodaj različne moke,
 fino pecivo, fina vina in likerje
 po zmernih cenah.
 Za veliko noč priporoča goriško
 pince, potlice itd.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici
 registrovana zadruga z omejenim jamstvom.
 Načelstvo in nadzorstvo "Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici" je z ozirom na
 premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni
 seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:
 Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po
 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.
 Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi
 na 10 ali več let.
 Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradne
 prispevka v posetno rezervo za morebitne izgube.
 Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%,
 večje, stalno naložene pa po dogovoru.
 Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.
 Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih "Soča" in "Primorec".
 Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil,
 naj se oglasi v zadrugi uradu v "Trgovskem domu".
 Načelstvo in nadzorstvo.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanovljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej
le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!
Svoji k svojim!